

Boros Imre: Romok és épít?mesterek

2015 március 23. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

A második világháború tulajdonképpen még be sem fejez?dött, amikor az abszolút gy?ztes Amerikai Egyesült Államok már a világégés utáni nemzetközi pénzügyi rendszer neki kedvez? kialakításán szorgoskodott.

Gyorsuló ütemben romosodik a Breton Woods építménye.

Az egyetlen, a nemzetközi piacokon és a világgazdaságban egyensúlyi automatizmusokat ígér?, a Keynes által javasolt megoldást azonnal lesöpörték az asztalról, rögtön félredobták, és helyette a hálózat középpontjában az amerikai dollárral állt fel az új nemzetközi pénzügyi rendszer.

Az automatizmusok helyett az el?re borítékolható egyensúlytalanságok helyreállítását az Amerikai Egyesült Államok által máig dominált intézményekre, tehát az IMF-re és a Világbankra bízták, valamint az ezek által az egyensúly helyreállítására javasolt intézkedések terheit mindig a bajban lév? országra kívánták hárítani az új rendszer szellemi megalapozói.

Fügefalevélként, azaz soha be nem váltott ígéretként az esetlegesen felesleges központi banki dollárkészletek fix harmincöt dolláros unciánkénti áron történ? beváltását helyezték kilátásba az amerikai kincstárban.

A gyakorlatban azonban tiszta dollárstandardként m?köd? pénzügyi rendszer soha nem látott gazdasági és katonai terjeszkedést tett lehet?vé az Amerikai Egyesült Államok számára. A rendszer m?ködésének lényegéhez tartozott ugyanis, hogy nemcsak t?rte, de egyenesen kívánta is az amerikai költségvetési deficitet.

A mindenki számára kívánatos dollárok ugyanis úgy kerültek forgalomba, hogy az Amerikai Egyesült Államok

költekezett a nagyvilágban. Költekeztek az amerikai nagyvállalatok, amikor felvásárolták a világgazdaság legjelent?sebb gazdasági pozícióit, vagy a kontinensükön kívül alapítottak ilyeneket.

A megtérülés reményében a bankok finanszírozták a költekezést, az amerikai központi bankrendszer pedig refinanszírozta ?ket. Nem volt fukar az amerikai állam sem a költekezésben, nem fájt a feje, ha nem jött ki a hazai adóbevételekb?l, szinte cs?vezetéken bocsátotta piacra adósságleveleit, amelyeket jórészt a dollárhoz jutott külföldiek vásároltak meg a biztonság és a biztos hozam reményében.

Iszonyú pénzösszegeket emésztettek fel az egymást követ? helyi háborúk, lokális konfliktusok, Koreában, Vietnamban és máshol. A legf?bb piacokon pedig az árakat is dollárban jegyezték, így ezeknek az üzleteknek a lefedezéséhez is az amerikai valutára volt szükség, mégpedig sokra. Ennek igazolásához elég lehet, ha csak az energiahordozók vagy a t?zsdei gabonapiac igényeire gondolunk.

Amikor a világ jól megtelt dollárral, kiderült, hogy nincs valós kapcsolata az arannyal, ez csak illúzió. A hetvenes évek meghozták az illúziók elvesztésének korszakát. Harmincöt dolláros unciánkénti áron a beváltásra nem volt mód, mert az arany árát felszabadították, ami azóta az eredeti dollárárnak a háromezer-ötszáz–négyezer-ötszáz százalékánál tart. A dollárt el?ször a f?bb nemzeti devizákhoz mérten le is értékelték, 1973 óta pedig az árfolyamát sem garantálja senki, a Federal Reserve ilyen kötelezettsége megsz?nt, ezt még Nixon elnök adta a világ tudtára.

A dollár értéke két pályán mozgott már régóta. Otthon tartotta az értékét, komoly vásárlóer?t képviselt, de a nemzetközi forgalomban a f?bb valutákkal szemben sokat veszített értékéb?l. Hol van már az az id?, amikor a svájci nemzeti pénzb?l, a frankból akár 2,40-et is elkértek érte, ma inkább egy az egyben megy. Következtetni lehet hát a dollárfelhalmozó külföldiek érzésvilágára az elszenvedett veszteségeket érzékelve.

A kiútkeresés már régóta folyik, több-kevesebb sikerrel. Az Európai Unió a hetvenes években megfogalmazott sajátpénz-ideája sajnos köszön?viszonyban sincs azzal, amit ma eurónak neveznek, és nem tekinthet? másnak, mint egy domesztikált, a Federal Reserve Bankokból mozgatott speciális dollárnak, amib?l akkor van több, ha ott bólintanak – és a kevesebbhez is bólintás kell.

Többször gondolták a dollár- és ma már eurótulajdonosok menekülési útnak a svájci frankot, az egekbe er?sítve az alpesi devizát, tetemes nehézséget okozva a svájci exportgazdaságnak és legutóbb gigantikus veszteségbe küldve a Svájci Nemzeti Bankot. Helyenként megtalálják az útját a nemzetközi piac szerepl?i, hogy a napi pénzforgalmukban is kerüljék a dollárt, és más nemzeti pénznemekben kereskedjenek. A nemzetközi tranzakciók növekv? százaléka bonyolódik le kínai jüanban, hiszen Kína a második exporthatalom ma, és kéri pénzének is a helyet. Más országok valutát cserélnek. Hitelszámlákat nyitnak egymásnak saját nemzeti valutájukban, így mindkét fél tud vásárolni a másik országban. Csak a szaldókról kell kés?bb gondoskodni, de a forgalom megy simán.

Omladoznak a Bretton Woods intézményei is. Ez nagyon látványossá vált a 2008-tól dúló nemzetközi pénzügyi válság óta. Az IMF csak úgy tudott kötelezettségeinek eleget tenni, ha tehet?s tagjaitól kölcsönzött gigantikus összegeket. Amikor ezért például Kína finanszírozó erejének mértékében beleszólást kért a testületi ügyekbe, elutasítást kapott. A tradicionálisan amerikai vezetés alatt álló Világbanknál is ez a módi.

Nem véletlen tehát a regionális és globális ellenszervez?dések sora. A BRICS országok százmilliárd dollár alapt?kével alapítottak bankot, ami arra hivatott, hogy saját igények szerint finanszírozzon projekteket, és ahhoz a piacon forrásokat keressen. A legutóbbi hír meg arról szól, hogy Kína vezetésével, kéttucatnyi ázsiai ország részvételével ötvenmilliárd dolláros alapt?kéj? ázsiai infrastruktúra-fejleszt? bank létesül, amihez egymás sarkába taposva csatlakozik az Egyesült Királyság, Franciaország és Németország is.

A Bretton Woods építménye romosodik, falai, tartóoszlopai rogyadoznak. A kérdés csak az, hogy ezt a romosodást ellensúlyozhatja-e a lényegét tekintve máig is titkos tervezet az Európai Unió és az Amerikai Egyesült Államok között, a kereskedelemr?l és a befektetésekr?l a szóló TTIP, vagy úgy járnak az épít?mesterek, mint a mondabeli K?míves Kelemen, hogy amit építettek estig, leomlott reggelre. A kérdésre ma még nem ismert a válasz.

Boros Imre – magyarhirlap.hu

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!
www.flagmagazin.hu]]>

Ajánló